

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

19. december 2017

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 105 (Alm. del) af 4. december 2017 stillet efter ønske fra Joachim B. Olsen (LA)

Spørgsmål

Vil ministeren oplyse, om det forbedrer eller forringer beskæftigelsen, BNP, eksporten og den samlede samfundsøkonomi at øge støtten til grøn industriproduktion gennem højere afgifter og/eller tilskud? Det forudsættes, at der er tale om de varige effekter, og at initiativerne er fuldt finansieret inden for budgetlovens rammer gennem kompenserende besparelser og/eller skatnedsættelser.

Svar

Støtte til bestemte brancher eller aktiviteter – enten i form af direkte støtte eller indirekte gennem lempeligere beskatning – må som udgangspunkt forventes at have en negativ virkning på produktiviteten og dermed BNP. Erhvervsstøtte kan dog i visse tilfælde indebære en samfundsøkonomisk gevinst, såfremt støtten kan begrundes ved, at den bidrager til at korrigere en markedsfejl, jf. nedenfor.

Det må forventes, at staten ikke har bedre information end private investorer og virksomheder om, hvilke sektorer, der har det største vækstpotentiale, og hvilke teknologier det er rentabelt at investere i. Støtte til bestemte erhverv eller aktiviteter kan derfor alt andet lige forvride ressourceanvendelsen i økonomien, hvis det bliver rentabelt for disse erhverv at øge investeringer og beskæftigelse, på trods af at den ekstra kapital og arbejdskraft har en lavere produktivitet end i andre erhverv, hvor ressourcerne ellers ville være blevet anvendt. Erhvervsstøtte kan således medføre en mindre produktiv anvendelse af samfundets ressourcer.

På langt sigt vil beskæftigelsen svare til den strukturelle beskæftigelse. Beskæftigelsen på langt sigt påvirkes derfor ikke af, om der ydes erhvervsstøtte til grøn produktion eller andre formål. Støtte til bestemte erhverv eller aktiviteter leder alene til et skifte i erhvervsstrukturen. Støtte til grønne virksomheder vil således øge beskæftigelsen i de støttede grønne virksomheder og reducerer beskæftigelsen i øvrige virksomheder tilsvarende.¹

---

¹ Det samme gælder, hvis energifgifterne mv. leder til udflytning af arbejdspladser. Udflytning af produktion leder alene til et skifte i erhvervsstrukturen.

Erhvervsstøtte indebærer en udgift på de offentlige finanser og skal derfor finansieres. Finansiering gennem skatter og afgifter medfører som udgangspunkt et samfundsøkonomisk forvriddningstab i form af reduceret arbejdsudbud og BNP.

Afgifter på input, der anvendes i dansk produktion af varer eller serviceydelser, betyder desuden – udover arbejdsudbudsforvriddningen – at virksomhederne får højere omkostninger og må forventes at reagere ved at sænke anvendelsen af de afgiftsbelagte input. Derved reduceres arbejdskraftens produktivitet og dermed lønniveauet og BNP.

Virkingen på eksporten afhænger af, om de støttede erhverv afsætter en større eller mindre andel af deres varer på eksportmarkederne end andre virksomheder. Nettoeksporten er dog på sigt bestemt af Danmarks opsparingsoverskud (forskellen mellem opsparing og investeringer) og påvirkes ikke direkte af erhvervsstøtte. Virkingen på eksporten har ikke i sig selv betydning for de samfundsøkonomiske virkninger af erhvervsstøtte.

Et ønske om at fremme en bestemt økonomisk aktivitet kan dog være begrundet i positive eksternaliteter (herunder som følge af ”markedsfejl”) eller politiske målsætninger.

Såfremt de støttede aktiviteter er forbundet med markedsfejl såsom positive eksternaliteter eller informationsbarrierer, og støtten derfor bidrager til at korrigere en markedsfejl, kan erhvervsstøtte indebære en samfundsøkonomisk gevinst. Positive eksternaliteter kan fx være læringseffekter, forskningsresultater, bedre infrastruktur mv., der kommer andre danske virksomheder eller husholdninger til gode. Om sådanne læringseffekter er større eller mindre ved anvendelse af grønne teknologier end ved andre aktiviteter vides ikke.

Som led i den grønne omstilling anvendes tilskud og afgiftsdifferentieringer til at fremme vedvarende energi og til investeringer i energibesparelser samt til forskning og udvikling i nye energiteknologier. Tilskud og afgifter kan være en omkostningseffektiv måde at nå politiske målsætninger om grøn omstilling i Danmark. Den forvriddning af erhvervsstrukturen og virksomhedernes inputsammensætning, som tilskud og afgiftsdifferentieringer indebærer, repræsenterer en del af omkostningen ved opfyldelsen af mål i energi- og klimapolitikken. Der henvises til *Afgifts- og tilskudsanalysens delanalyse 1 og delanalyse 4* for en udførlig diskussion heraf.²

Med venlig hilsen

Kristian Jensen
Finansminister

---

² Se http://www.skm.dk/media/1351877/afgifts-og-tilskudsanalysens-delanalyse-1_13052016.pdf og <http://www.skm.dk/media/1485757/afgifts-og-tilskudsanalysens-delanalyse-4.pdf>.